

Protokollsutdrag

Sammanträdestid	2026-04-01 kl 13:00
Plats	Kommunstyrelsens sessionssal (rum 2022) Rådhuset
Utses att justera	Helena Nanne
Justeringen	2026-04-10
Protokollet omfattar	§163

Underskrifter	Sekreterare Pamela Lindqvist	
	Ordförande Katrín Stjernfeldt Jammeh
	Justerande Helena Nanne

Beslutande ledamöter

Katrin Stjernfeldt Jammeh (S) (Ordförande)
Stefana Hoti (MP) (Vice ordförande)
Helena Nanne (M) (Andre vice ordförande)
Andréas Schönström (S)
Sofia Hedén (S)
Mubarik Abdirahman (S)
Håkan Fäldt (M)
Anton Sauer (C)
Magnus Olsson (SD)
Anders Olin (SD)
Anfal Mahdi (V)
Anders Skans (V)
Sara Wettergren (L) ersätter Roko Kursar (L)

Ej tjänstgörande ersättare

Amani Loubani (S)
Anders Rubin (S)
Sanna Axelsson (S)
Anders Nilsson (S)
John Eklöf (M)
Tony Rahm (M)
Rickard Åhman Persson (SD)
Anders Pripp (SD)
Tobias Petersson (V)
Sadiye Altundal (V)
Janne Grönholm (MP)

Övriga närvarande

Alma Tabak (enhetschef)
Ana-Maria Deliv (avdelningschef)
Andreas Norbrant (stadsdirektör)
Anna Westerling (ekonomidirektör)
Emma Sandberg (enhetschef)
Henrik Loveby (avdelningschef)
Johanna Juhlin (HR-direktör)
Jonas Rosenkvist (avdelningschef)
Micael Nord (näringslivsdirektör)
Petter Hallberg (sektionschef)
Sedat Arif (S) (kommunalråd (S))
Tomas Barring (chefsjurist)
Pamela Lindqvist (nämndsekreterare)
Isabelle Henningson (nämndsekreterare)

§ 163 Näringslivsprogram för Malmö

STK-2026-314

Sammanfattning

I budget 2024 gav kommunfullmäktige kommunstyrelsen ett budgetuppdrag om att ta fram ett nytt näringslivsprogram för Malmö med fokus på en hållbar och inkluderande tillväxt. Förslag till näringslivsprogram remitterades brett under våren år 2025. Ärendet har därefter prövats av kommunfullmäktige som beslöt om återremiss. Stadskontoret har justerat och gjort förtydligande i föreliggande Näringslivsprogram, antagandehandling, efter kommunfullmäktiges beslut.

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige antar Näringslivsprogram för Malmö.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del

1. Kommunstyrelsen ger stadskontoret i uppdrag att ta fram en plan för genomförande och uppföljning.

Yrkanden

Ordförande Katrin Stjernfeldt Jammeh (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag.

Helena Nanne (M) yrkar i första hand att ärendet återremitteras för att komplettera Näringslivsprogrammet med konkreta åtgärder, praktisk tillämpning, stärkt kompetensförsörjning och mätbara mål för perioden 2026-2029 samt för att säkerställa en verklighetsförankrad beskrivning av Malmös företagsklimat, arbetslöshet och strukturella utmaningar.

I andra hand yrkar hon:

1. att kommunfullmäktige uppdrar åt kommunstyrelsen att komplettera Näringslivsprogrammet med ett uppdrag om att utveckla en sammanhållen ingång för företag till Malmö stad som omfattar rådgivning, tillståndsprocesser, marktilldelning och kontakter kring kompetensförsörjning.
2. att kommunfullmäktige uppdrar åt kommunstyrelsen att komplettera Näringslivsprogrammet med ett uppdrag om att säkerställa att relevanta tillståndsärenden kan sökas och följas i en samlad e-tjänst med tydliga tidslinjer och handläggningsstatus.
3. att kommunfullmäktige uppdrar åt kommunstyrelsen att komplettera Näringslivsprogrammet med ett uppdrag om att säkerställa att utbildning i service, bemötande och förståelse för företagandets villkor genomförs för medarbetare som har återkommande kontakt med företag.
4. att kommunfullmäktige uppdrar åt kommunstyrelsen att komplettera Näringslivsprogrammet med ett uppdrag om att genomföra en extern, oberoende och heltäckande mätning av företagsklimatet i Malmö.
5. att kommunfullmäktige uppdrar åt kommunstyrelsen att komplettera Näringslivsprogrammet med att ta fram en tydligare och verklighetsförankrad

beskrivning av Malmös utmaningar avseende företagsklimat, arbetslöshet och kompetensförsörjning.

6. att kommunfullmäktige uppdrar åt kommunstyrelsen att komplettera Näringslivsprogrammet med att ta fram mätbara och uppföljningsbara delmål för perioden 2026-2029 avseende företagsklimat, handläggningstider, etableringsprocesser och näringslivsservice.
7. att kommunfullmäktige uppdrar åt kommunstyrelsen att komplettera Näringslivsprogrammet med ett uppdrag att ta fram en samlad strategi för kompetensförsörjning i samarbete med näringslivet, med särskilt fokus på matchning mot bristyrken, yrkesutbildningar och övergången mellan studier och arbete.

Anton Sauer (C) yrkar bifall till eget förslag till näringslivsprogram.

Magnus Olsson (SD) yrkar bifall till Helena Nannes (M) andrahandsyrkande med följande tillägg:

1. Styckena under rubriken "2050 är Malmö är en klimatpositiv stad och global föregångare inom hållbarhet" stryks.
2. Att uppdra åt Stadskontoret att beakta remissvaren från näringslivet i det fortsatta arbetet med Malmös näringsliv.

Ordförande Katrin Stjernfeldt Jammeh yrkar avslag på Helena Nannes (M), Anton Sauers (C) och Magnus Olssons (SD) yrkanden.

Beslutsgång

Ordföranden ställer först förslaget om återremiss mot att avgöra ärendet idag och finner att ärendet ska avgöras idag.

Ordföranden ställer därefter övriga förslag mot varandra och finner att kommunstyrelsen bifaller kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag.

Reservationer och särskilda yttranden

Helena Nanne (M) och Håkan Fäldt (M) reserverar sig mot beslutet, bilaga 1 § 163.

Magnus Olsson (SD) och Anders Olin (SD) reserverar sig mot beslutet, bilaga 2 § 163.

Anton Sauer (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till näringslivsprogram, bilaga 3 § 163.

Beslutet skickas till

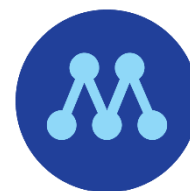
Stadskontoret, omvärld- och näringslivsavdelningen
Stadskontorets handläggare

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut KSAU 260323 §208 med reservation (M) Näringslivsprogram för Malmö
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 260316 Näringslivsprogram för Malmö
- Näringslivsprogram för Malmö Antagandehandling 260316
- Bilaga till förslag till Näringslivsprogram för Malmö - bakgrundsmaterial
- Remissinstanser näringslivsprogrammet

- Sammanställning remissyttranden Näringslivsprogram för Malmö
- Arbetsmarknads- och socialnämnden beslut 250619 § 217
- Remissvar arbetsmarknads- och socialnämnden
- Beslut gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 250613 § 96
- Remissvar Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
- Fritidsnämnden beslut 250919 § 94
- Remissvar fritidsnämnden
- Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden beslut 250619 § 70
- Remissvar hälsa-, vård- och omsorgsnämnden
- Kulturnämnden beslut 250617 § 80
- Remissvar kulturnämnden
- Miljönämnden beslut 250612 § 114 Särskilt yttrande (V)
- Remissvar funktionsstödsnämnden
- Funktionsstödsnämnden beslut 250623 § 60
- Remissvar förskolenämnden
- Förskolenämnden beslut 250618 § 89
- Remissvar grundskolenämnden
- Grundskolenämndens beslut 250619 § 94 Särskilt yttrande (M) och (SD)
- Remissvar servicenämnden
- Remissvar miljönämnden
- Servicenämndens beslut 250617 § 67
- Remissvar stadsbyggnadsnämnden
- Stadsbyggnadsnämnden beslut 250619 § 193 med Särskilt yttrande (M+C)
- Tekniska nämnden beslut 250616 § 146 Särskilt yttrande (SD) och (M)
- Remissvar tekniska nämnden
- Beslut Helsingborgs stad
- Beslut KF 260122 §7 med muntlig reservation (S), (L), (MP) och (V)
Näringslivsprogram för Malmö
- Bromölla kommun avstår från att yttra sig
- Höganäs kommun beslut 250604 § 10
- Landskrona stad avstår från att yttra sig
- Lomma kommun beslut kommunstyrelsen 2500618 § 98
- Länsstyrelsen avstår från att yttra sig
- Remissvar Almi Skåne
- Trelleborgs kommun avstår från att yttra sig
- Svalövs kommun avstår från att yttra sig
- Remissvar TCO Skåne
- Remissvar Svenskt Näringsliv
- Bilaga till remissvar Svenskt Näringsliv - Utvärdering av Malmö stads
företagsklimat
- Remissvar Svensk Handel
- Remissvar Sustainable Business Hub
- Remissvar Räddningstjänsten Syd AB
- Remissvar Region Skåne
- Remissvar Perstorps kommun
- Remissvar MKB Fastighets AB
- Remissvar MINC i Sverige AB
- Remissvar Malmö Universitet

- Remissvar Malmö Citysamverkan
- Remissvar Lunds kommun
- Remissvar LO Skåne
- Remissvar Kommunassurans Försäkring AB
- Remissvar Malmö Företagsgrupper
- Remissvar Höganäs kommun
- Remissvar Helsingborgs stad
- Remissvar Fastighetsägarna
- Remissvar Eslövs kommun
- Remissvar Centrala Sacorådet i Malmö stad
- Remissvar Boplats Syd AB
- Ärendet utgår KSAU 260316 §184 Näringslivsprogram för Malmö

Reservation

Ärende 37. Näringslivsprogram för Malmö

När näringslivsprogrammet senast behandlades i kommunfullmäktige yrkade Moderaterna på återremiss för att komplettera programmet med konkreta åtgärder, tydlig praktisk tillämpning, stärkt arbete med kompetensförsörjning samt mätbara mål för perioden 2026 till 2029. Vi yrkade även på att programmet skulle innehålla en mer verklighetsförankrad beskrivning av Malmös företagsklimat, arbetslöshet och de strukturella utmaningar som påverkar företagandet. Kommunfullmäktige beslutade i enlighet med detta om återremiss.

Vi kan nu konstatera att detta inte har gjorts. Näringslivsprogrammet saknar fortfarande tillräcklig konkretion, tydliga åtgärder och mätbara mål, och det ger inte den vägledning som krävs för att fungera som ett operativt styrdokument i den kommunala organisationen.

Mot denna bakgrund yrkade Moderaterna i första hand återigen återremiss och i andra hand att kommunstyrelsen skulle föreslå kommunfullmäktige att uppdra åt kommunstyrelsen att:

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att uppdra åt kommunstyrelsen att komplettera näringslivsprogrammet med ett uppdrag att utveckla en sammanhållen ingång för företag till Malmö stad som omfattar rådgivning, tillståndprocesser, marktilldelning och kontakter kring kompetensförsörjning.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att uppdra åt kommunstyrelsen att komplettera näringslivsprogrammet med ett uppdrag att säkerställa att relevanta tillståndsärenden kan sökas och följas i en samlad e-tjänst med tydliga tidslinjer och handläggningsstatus.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att uppdra åt kommunstyrelsen att komplettera näringslivsprogrammet med ett uppdrag att säkerställa att utbildning i service, bemötande och förståelse för företagandets villkor genomförs för medarbetare som har återkommande kontakt med företag.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att uppdra åt kommunstyrelsen att komplettera näringslivsprogrammet med ett uppdrag att genomföra en extern, oberoende och heltäckande mätning av företagsklimatet i Malmö.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att uppdra åt kommunstyrelsen att komplettera näringslivsprogrammet med att ta fram en tydligare och verklighetsförankrad beskrivning av Malmös utmaningar avseende företagsklimat, arbetslöshet och kompetensförsörjning.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att uppdra åt kommunstyrelsen att komplettera näringslivsprogrammet med att ta fram mätbara och uppföljningsbara delmål för perioden 2026 till 2029 avseende företagsklimat, handläggningstider, etableringsprocesser och näringslivsservice.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att uppdra åt kommunstyrelsen att komplettera näringslivsprogrammet med ett uppdrag att ta fram en samlad strategi för kompetensförsörjning i samarbete med

näringslivet, med särskilt fokus på matchning mot bristyrken, yrkesutbildningar och övergången mellan studier och arbete

Ett väl utformat näringslivsprogram har potential att bidra till ett verkligt kulturskifte inom den kommunala organisationen där förståelsen för företagandets villkor och värdet av ett starkt företagsklimat genomsyrar hela verksamheten. Tyvärr valde styret att behandla detta arbete som en formalitet snarare än som ett strategiskt verktyg. Resultatet är ett näringslivsprogram som saknar tydlig riktning, konkretion och genomförandekraft.

Detta är särskilt anmärkningsvärt då Malmö tidigare har bedrivit ett mer ambitiöst och strukturerat arbete på området. I näringslivsstrategin från 2009 identifierades tydligt de områden där kommunen behövde förbättras, och nya former för dialog och samverkan etablerades, bland annat genom inrättandet av ett näringslivsråd, som idag är avskaffat.

Moderaterna kan därför konstatera att Socialdemokraterna och deras samarbetspartier saknar den ambitionsnivå som krävs för att på allvar stärka Malmös företagsklimat. Då våra yrkanden inte vann gehör reserverar vi oss till förmån för bifall till våra förslag.

Kommunstyrelsen 2026-04-01

Helena Nanne (M)

Håkan Fäldt (M)

med instämmande av

John Eklöf (M)

Farishta Sulaiman (M)

Tony Rahm (M)

Reservation

STK-2026-314 Näringslivsprogram för Malmö

Vi yrkade bifall till moderaternas tillägg samt våra strykningar och vårt tillägg i ärendet. Vi menar helt enkelt att förslaget till Näringslivsprogram inte når upp till de rimliga krav och uppfattningar som olika remissinstanser har inkommit med. Vi tycker att det finns mer att önska och framför allt hur vi bemöter Malmös företagare som är viktiga för oss.

Då vårt yrkande inte vann gehör reserverar vi oss mot beslutet.

Kommunstyrelsen 2026-04-01

Magnus Olsson

Anders Olin

Med instämmande av

Rickard Åhman Persson

Anders Pripp

NÄRINGSLIVSPROGRAM FÖR MALMÖ STAD

2026–2036

ETT FRIHETLIGT RAMVERK FÖR TILLVÄXT, ENTREPRENÖRSKAP OCH
KONKURRENSKRAFT

1. INLEDNING OCH VISION

Malmö stad står inför ett avgörande decennium. I en tid präglad av snabb teknologisk utveckling, global osäkerhet och skärpt regional konkurrens krävs ett tydligt och långsiktigt ledarskap. Detta näringslivsprogram utgör stadens strategiska färdplan för att under perioden 2026–2036 transformera Malmö till Sveriges mest dynamiska tillväxtmotor, stärka sin ställning i Öresundsregionen och bli en central nod i den nordeuropeiska gemenskapen.

Programmet markerar ett medvetet paradigmskifte i stadens näringslivspolitik. Vi lämnar en era av politisk detaljstyrning och selektiva branschsatningar. Istället skiftas fokus till att konsekvent utveckla frihetliga och generella ramvillkor som gynnar *samtliga* företagare, oavsett bransch, storlek eller geografisk placering inom kommunen .

1.1 Vision 2036

År 2036 är Malmö en stad där företagandet utgör samhällets blodomlopp. Målet är tydligt: Malmö ska erbjuda ett företagsklimat i världsklass. I denna vision betraktas myndighetsutövning inte som en kontrollfunktion utan som en service, trygghet är en garanterad självklarhet och kompetensförsörjningen säkras genom valfrihet och direkt marknadsrelevans.

1.2 Utgångspunkter

Programmet vilar på tre fundamentala principer:

1. **Möjliggörande:** Kommunens roll är att undanröja hinder, samt aktivt stimulera företagande och näringslivsutveckling.
 2. **Rättssäkerhet:** Förutsägbarhet och transparens ska präglade varje beslut.
 3. **Tillväxt:** Ekonomisk tillväxt är förutsättningen för en stark välfärd och social-, ekonomisk och ekologisk hållbarhet.
-

2. STRATEGISK ANALYS OCH NULÄGE (BASÅR 2026)

Vid programmets ikraftträdande befinner sig Malmö i ett paradoxalt och kritiskt läge. Staden besitter en enorm potential genom sin unga befolkning och geografiska närhet till Köpenhamn och kontinenten, men hämmas av strukturella systemfel.

2.1 Det relativa tappet

Trots goda förutsättningar underpresterar Malmö i nationella jämförelser. Staden rankas på plats 193 av 290 kommuner i Svenskt Näringslivs ranking av företagsklimatet . En djupare analys av denna placering avslöjar allvarliga brister inom områden som kommunen själv förfogar över:

- **Service och bemötande:** Här återfinns Malmö på plats 256 av 290, vilket indikerar en förvaltningskultur som inte prioriterar företagarens perspektiv .
- **Attityder:** Förtroendet mellan staden och näringslivet är skadat. Politikens attityder rankas på plats 269 och tjänstepersoners på plats 256 .

2.2 Systemfel som tillväxthinder

Analysen identifierar två akuta hot mot stadens långsiktiga konkurrenskraft:

1. **Otrygghet:** Malmö rankas på plats 279 av 290 gällande trygghet och brottslighet. Detta är inte enbart en social fråga utan ett direkt ekonomiskt hinder som avskräcker investeringar.
2. **Dysfunktionell arbetsmarknad:** Staden har landets näst högsta arbetslöshet på 12,7 % samtidigt som företag upplever kompetensbrist. Detta, i kombination med en omfattande svart ekonomi, snedvrider konkurrensen för seriösa företag .

Programmet syftar till att systematiskt åtgärda dessa brister under en tioårsperiod .

3. STRATEGISKT OMRÅDE 1: REVOLUTION I MYNDIGHETSUTÖVNING OCH SERVICE

Malmö stad ska genomgå en kulturförändring från kontrollinstans till möjliggörande partner. Varje kontakt med staden ska präglas av en positiv servicekultur där målet alltid är att hitta lösningar inom ramen för gällande lagstiftning.

3.1 Implementering av Rättviksmodellen

För att öka effektiviteten och stärka förtroendet införs "Rättviksmodellen" fullt ut i hela kommunkoncernen.

- **Efterhandsfakturering:** Inga tillsynsavgifter ska faktureras i förskott baserat på schabloner. Fakturering sker uteslutande i efterskott för faktiskt utförd tillsynstid .
- **Ekonomiska incitament:** Denna modell skapar en direkt ekonomisk vinst för skötsamma företag (kortare tillsynstid ger lägre avgift) och tvingar kommunens förvaltningar till ökad effektivitet då ineffektiv tid inte kan debiteras.

3.2 "En väg in" – Digital och fysisk samordning

Fragmenteringen av kommunens tjänster ska upphöra.

- **Digital plattform:** "Företagets Mina Sidor" etableras som en heltäckande portal där företagaren ser status på alla sina ärenden (bygglov, serveringstillstånd, markanvisning) i realtid med tydliga tidslinjer. För att säkerställa högsta tekniska standard och kostnadseffektivitet ska staden i första hand upphandla marknadsledande lösningar eller integrera redan fungerande externa tjänster framför egen utveckling.
- **Skalbart lotsstöd:** Företagslotsarnas uppdrag breddas till att omfatta stöd för hela näringslivets bredd. För små och medelstora företag (SMF) ska lotsen fungera som en aktiv vägledare genom den kommunala beslutsprocessen för att minimera administrativa trösklar vid nystart och expansion.
- **Beslutskraftig samordning:** Vid komplexa ärenden som berör flera fackförvaltningar ges lotsen ett förstärkt mandat att proaktivt driva processen framåt. Syftet är att korta ledtiderna, eliminera motstridiga besked från olika myndighetsutövare och skapa en total förutsägbarhet för investeraren.

3.3 Servicegarantier med ekonomisk konsekvens

Staden inför skarpa servicegarantier. Om lagstadgade eller av kommunen utlovade handläggningstider överskrids ska avgiften reduceras stegvis eller slopas helt ("pengarna tillbaka"). Detta införs för att skapa ett tydligt internt tryck på att hålla ledtider.

3.4 Företagskonsekvensbeskrivning i stadsplaneringen

För att säkerställa att stadens fysiska utveckling inte sker på bekostnad av befintliga verksamheters driftvillkor, ska hänsynen till näringslivet integreras tidigt i alla planeringsprocesser.

- **Tvingande konsekvensanalys:** Vid framtagande av detaljplaner, trafikomläggningar eller infrastrukturprojekt ska en specifik "företagskonsekvensbeskrivning" upprättas. Denna ska analysera hur förslagen påverkar lokala företags logistik, kundflöden och tillgänglighet, exempelvis tillgång till garage och lastplatser.
- **Logistik- och tillgänglighetsgaranti:** Vid förändringar i kollektivtrafiknätet eller gaturummet ska tekniska nämnden och stadsbyggnadsnämnden säkerställa att befintliga företags kritiska infrastruktur bibehålls eller ersätts med likvärdiga lösningar för att undvika driftstörningar.

- **Tidig dialog:** Innan beslut tas om fysiska förändringar som påverkar ett näringslivskluster ska berörda företag inbjudas till samråd i ett skede där deras synpunkter fortfarande kan påverka utformningen, i syfte att hitta lösningar som förenar stadens utveckling med företagets behov.

Målandikatorer och KPI:er för 2036:

- Ranking Service & Bemötande: Topp 30 (från plats 256) .
- Nöjd-Kund-Index (NKI): > 82 .
- Andel efterhandsfakturerad tillsyn: 100 % .

4. STRATEGISKT OMRÅDE 2: TRYGGHET SOM FUNDAMENTAL TILLVÄXTFAKTOR

Brottslighet är idag ett av Malmöföretagens största tillväxthinder. Utan fysisk säkerhet och rättvis konkurrens kan ingen fri marknad blomstra. Staden ska ta ett utökat ansvar för den situationella preventionen.

4.1 Trygghetspaket för näringslivet

- **Certifiering av företagsområden:** I nära samarbete med Polismyndigheten och fastighetsägare ska staden systematiskt trygghetscertifiera industri- och verksamhetsområden. Åtgärderna inkluderar förstärkt belysning, kameraövervakning, rondering och "Crime Prevention Through Environmental Design" (CPTED) .
- **Nolltolerans mot mängdbrott:** Staden ska genom samverkansavtal med polisen verka för en prioritering av inbrott, skadegörelse och stölder mot näringslivet. Dessa brott får inte avskrivas rutinmässigt då de eroderar lönsamheten för småföretagare.

4.2 Bekämpning av osund konkurrens

Malmö stad ska vara en garant för rättvis konkurrens. Staden ska särskilt fokusera på att motverka välfärds kriminalitet och systemexploatering, såsom arbetslivskriminalitet och svartarbete, då dessa dränerar det allmänna på resurser och slår ut seriösa lokala företag

- **Skärpta upphandlingskrav:** Kommunen ska radikalt öka kontrollfrekvensen vid upphandling och tillståndsgivning. Syftet är att säkerställa att inte en enda skattecrona går till oseriösa aktörer eller företag med koppling till organiserad brottslighet .
- **Myndighetssamverkan:** En permanent arbetsgrupp (Miljöförvaltning, Skatteverket, Polis, Räddningstjänst) inrättas för att genomföra gemensamma tillslag mot verksamheter som snedvrider konkurrensen.

Målindikatorer och KPI:er för 2036:

- Ranking Brott & Otrygghet: Topp 50 (från plats 279) .
 - Andel företag utsatta för brott: < 10 % .
 - Antal trygghetscertifierade områden: Samtliga stora verksamhetsområden .
-

5. STRATEGISKT OMRÅDE 3: KOMPETENSFÖRSÖRJNING OCH MATCHNING

För att bryta den höga arbetslösheten måste utbildningssystemet synkroniseras med näringslivets faktiska behov, snarare än att styras av gamla strukturer eller slentrian. Ska Malmö bli en attraktiv företagsstad behöver också för- och grundskolan stärkas så att fler elever når behörighetskraven.

5.1 Marknadsstyrd utbildning

- **Omdimensionering:** Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen får i uppdrag att genomföra en kraftig omfördelning av utbildningsplatser. Resurser ska flyttas från teoretiska och samhällsvetenskapliga program med låg efterfrågan till yrkesprogram och tekniska utbildningar där brist råder.
- **Strategisk lokalisering:** För att höja yrkesutbildningarnas status och öka söktrycket ska planeringen av framtida yrkesgymnasier prioriteras till attraktiva och centrala lägen i staden. Genom att placera utbildningar i moderna lokaler nära näringslivskluster och i anslutning till 15-minutersstadens noder, integreras eleverna i stadens affärliv och utbildningarnas attraktionskraft stärks.
- **YH-hubb Malmö:** Staden ska agera proaktivt för att locka fler Yrkehögskoleutbildningar (YH) till Malmö. Strategiskt fokus ska ligga på sektorer som energi, digitalisering och avancerad logistik.

5.2 Entreprenörskap som nyckelkompetens

- **UF-garanti:** Malmö ska bli Sveriges främsta kommun för Ung Företagsamhet (UF). Målet är att 40 % av alla gymnasieelever ska driva UF-företag senast 2036. Forskning visar att detta ökar elevernas anställningsbarhet och benägenhet att starta företag senare i livet.

5.3 Malmömodellen för lärlingar

För att nå de grupper som står längst från arbetsmarknaden införs ett strukturerat lärlingssystem inspirerat av schweizisk modell.

- **Branschsamverkan:** Skolan tecknar långsiktiga lärlingsavtal med lokala företag där elever tillbringar 2–3 dagar i veckan på arbetsplatsen.
- **Incitament:** Staden erbjuder handledarutbildning och tydliga ramvillkor för att sänka trösklarna för företag att ta emot lärlingar.
- **Lokal anpassning:** Fokus läggs på bristyrken inom bygg, logistik, gröna tekniker och kreativa näringar.

Målindikatorer och KPI:er för 2036:

- Andel gymnasieelever som driver UF: 40 % .
- Arbetslöshetsgrad: Lägre än riksgenomsnittet .
- Matchningsgrad (Regional ranking): Topp 5.

6. STRATEGISKT OMRÅDE 4: STADSPLANERING OCH INFRASTRUKTUR

Malmö ska vara en stad där företag ges fysiskt utrymme att växa och expandera. Detta kräver en långsiktig planering som prioriterar verksamhetsmark och internationell integration .

6.1 Markberedskap och expansion

Brist på detaljplanerad mark får aldrig vara ett hinder för etablering.

- **Strategisk markreserv:** Staden ska vid varje givet tillfälle ha en planberedskap för verksamhetsmark som motsvarar minst sju års beräknad efterfrågan .
- **Processoptimering:** Genomsnittstiden för detaljplaneprocesser ska kortas drastiskt genom digitalisering och parallella processer .

6.2 Infrastruktur för 2030-talet

- **Fehmarn Bält-effekten:** Från ca 2029 kortas restiden till Hamburg till tre timmar. Vi ska proaktivt utveckla logistik- och distributionshubbar i hamnområdet och östra Malmö för att kapitalisera på de nya godsflödena.
- **Öresundsmetron:** Staden fortsätter intensivt arbetet för att en metro till Köpenhamn ska stå klar omkring 2035–2040. Detta projekt är avgörande för att förstora den gemensamma arbetsmarknaden med 500 000 personer och knyta samman regionens forskning .

6.3 Malmö hamn som strategisk nod

Malmö hamn är utsedd till en "Core-hamn" inom EU:s transportinfrastruktur. Staden ska maximera denna potential genom att stärka hamnens roll som en strategiskt viktig länk i unionens logistikkedja, vilket skapar betydande tillväxtmöjligheter för det lokala näringslivet

6.4 Differentierat lokalutbud och kostnadseffektivitet

För att Malmö ska vara en stad för alla typer av företag krävs en strategisk planering som säkrar tillgång till lokaler i olika prisklasser och med varierande funktionalitet.

- **Bevarande av bruksvärden:** Staden ska i sin planering vara restriktiv med att omvandla äldre industri- och lagerområden till bostäder eller högpresterande kontorsytor. Genom att bevara det befintliga beståndet säkras tillgången på prisvärda lokaler för småföretag, hantverkare och serviceverksamheter som städ- och byggfirmor.
- **Markanvisningar med funktionskrav:** Vid försäljning eller upplåtelse av kommunal mark ska markanvisningsvillkoren kunna inkludera krav på enklare råytor eller flexibla lokallösningar. Syftet är att möjliggöra lägre hyresnivåer genom att reducera onödigt kostsamma inredningsval i tidiga skeden.

Målbildindikatorer och KPI:er för 2036:

- Marknadsförsörjning (index): > 85 % .
- Handläggningstid detaljplaner: < 12 månader .
- Infrastrukturinvesteringar: + 25 % jämfört med basnivå .

7. STRATEGISKT OMRÅDE 5: INNOVATION, KAPITAL OCH ENTREPRENÖRSKAP

Malmö ska utvecklas från att vara en start-up stad till att även bli en "scale-up stad". En plats där företag inte bara startar utan också får förutsättningar att växa.

7.1 Ekosystem för tillväxt

- **Samverkan med kapitalet:** Malmö stad ska stödja uppbyggnaden av regionala kapitalnätverk där privat riskkapital och offentliga medel kan samverka. Syftet är att säkra finansiering i tidiga tillväxtfaser .
- **Breddning av kapitaltillgången:** Staden ska verka för att kapitalnätverken även omfattar sektorer utanför den traditionella tech-sektorn. Genom att facilitera mötesplatser

mellan kreditgivare och företag inom exempelvis bygg, städ och service, ska trösklarna sänkas för dessa branscher att erhålla rörelse- och tillväxtkapital för att kunna skala upp sin verksamhet, investera i maskinpark eller genomföra generationsskiften.

- **Minc som global hubb:** Inkubatorn Minc ska ges ett reviderat uppdrag att bli en ledande nordeuropeisk innovationsplattform med tydligt fokus på kommersialisering och export.

7.2 Minskad kommunal undanträngning

En sund marknadsekonomi kräver att det offentliga inte konkurrerar med det privata. Kommunen ska fokusera på sin kärnverksamhet och fungera som en stark sammanhållande kraft för samverkan. Genom att skapa arenor för dialog och nätverk mellan offentliga och privata aktörer möjliggörs en gemensam kraftsamling för stadens utveckling

- **Översyn av verksamhet:** En systematisk genomlysning av all kommunal verksamhet ska genomföras. Målet är att öka andelen entreprenader till minst 25 % senast 2036 för att öppna upp marknaden för privata aktörer.
- **Utmanarrätt:** En modell för "utmanarrätt" införs, där privata företag har rätt att utmana kommunal egenregi om de kan påvisa högre kvalitet eller lägre kostnad.

8. STRATEGISKT OMRÅDE 6: HÅLLBAR TILLVÄXT OCH GRÖN OMSTÄLLNING

Hållbarhet är en integrerad del av Malmös tillväxtstrategi. Den gröna omställningen ses inte som en belastning utan som en affärsmöjlighet för Malmös näringsliv.

8.1 Cirkulär ekonomi och symbios

- **Industriell symbios:** Staden ska aktivt mäkla kontakter mellan industriföretag i hamnen och Fosie för att skapa flöden där den enas avfall blir den andres råvara (t.ex. spillvärme, processvatten).
- **Klimatneutralt byggande:** Genom markanvisningstävlingar ska staden premiera byggaktörer som utvecklar innovativa, klimatneutrala lösningar, vilket driver teknikutveckling lokalt.

9. STRATEGISKT OMRÅDE 7: BOSTADSMARKNAD OCH DEN NÄRA STADEN

En fungerande bostadsmarknad är en förutsättning för en fungerande arbetsmarknad. För att Malmös företag ska kunna rekrytera nyckelkompetens måste staden erbjuda en livsmiljö som minimerar friktion och maximerar livskvalitet. Malmös kompakta struktur ska nyttjas för att skapa en marknadsledande tillgänglighet.

10.1 15-minutersstaden som konkurrensfördel Malmö ska kapitalisera på sin geografiska täthet genom att utvecklas enligt principen om 15-minutersstaden. Målet är att arbete, bostad, skola och service ska vara tillgängligt inom 15 minuter med cykel eller kollektivtrafik.

- **Livspusslet:** För den moderna talangen är tid den dyraste resursen. Genom att planera för blandstad, där kontor, bostäder och service blandas i samma kvarter, erbjuder Malmö en effektiv vardag som större konkurrerande städer inte kan matcha. Detta är ett direkt argument för att locka huvudkontor och spetskompetens.

10.2 Rörlighet och tillgänglighet på bostadsmarknaden Bostadsbrist får aldrig utgöra ett glastak för företagets expansion. Staden ska verka för hög rörlighet genom ett varierat utbud.

- **Prioritering av hyresrätter:** En fungerande hyresmarknad är strategiskt avgörande för att nyanställda snabbt ska kunna flytta till staden. Staden ska i markanvisningar premiera aktörer som bygger kostnadseffektiva hyresrätter och "företagsbostäder" (corporate apartments) för internationell expertis.

Målindikatorer och KPI:er för 2036:

- **Tillgänglighetsindex:** 80% av Malmöborna ska ha tillgång till arbete och basservice inom 15 minuter.
- **Nöjdhet nyinflyttade:** > 90% av nyrekryterad kompetens upplever att bostadssituationen löst sig smidigt.
- **Byggtakt:** Bostadsproduktionen ska matcha eller överstiga sysselsättningstillväxten.

10. STRATEGISKT OMRÅDE 8: KULTURELLA OCH KREATIVA NÄRINGAR (KKN)

Malmös identitet som en ung och kreativ stad är en ekonomisk motor. De kulturella och kreativa näringarna är inte bara en betydande exportsektor, utan avgörande för att bygga den "stadspuls" och attraktivitet som krävs för att locka investeringar och besökare.

11.1 Malmö som kreativt kraftcentrum Staden ska aktivt stärka förutsättningarna för klusterbildningar inom spelutveckling, design, media och arkitektur.

- **Tillväxtmiljöer:** Staden ska säkerställa tillgång till flexibla lokaler och kreativa hubbar i anslutning till 15-minutersstadens noder, där nystartade bolag inom KKN-sektorn kan växa och samverka med etablerat näringsliv.

- **Evenemangsstaden:** Genom att underlätta för stora publika evenemang och kongresser stärks besöksnäringen. Staden ska ha en "ja-sägande" attityd till tillståndsgivning för kultur i det offentliga rummet.

11.2 Ett levande kulturliv som tillväxtmotor Ett dynamiskt kulturliv och en levande restaurangscen är hårdvaluta i kampen om global talang. Malmö ska bejaka "dygnet-runt-staden".

- **Tillåtande regelverk:** Bullerkrav och regleringar ska balanseras mot behovet av en levande stadskärna. Staden ska verka för generösa öppettider och se kulturlivet som en del av näringslivets ekosystem, inte som en störning.

Målindikatorer och KPI:er för 2036:

- **Sysselsättning KKN:** Antalet sysselsatta inom sektorn ska öka med 40% jämfört med 2026.
- **Internationell ranking:** Malmö ska rankas topp 5 i norra Europa som "Creative City".
- **Etableringar:** Ökat antal internationella företagsetableringar som anger stadens "vibe" och kulturutbud som avgörande faktor.

11. GENOMFÖRANDE, UPPFÖLJNING OCH ANSVARSUTKRÄVANDE

Ett program är verkningslöst utan implementering. För att visionen ska bli verklighet krävs en strikt styr- och uppföljningsmodell.

9.1 Etappmål (Milestones)

Genomförandet delas in i tre strategiska etapper:

1. **Etapp 1 (2026–2029): "Förtroenderesan".** Fokus ligger på att implementera Rättviksmodellen, korta handläggningstiderna och genomföra den första externa mätningen som bekräftar ett trendbrott i attityder .
2. **Etapp 2 (2030–2033): "Integrationsresan".** Utvärdering av Fehmarn Bält-förbindelsens effekter på logistiknäringen. Full utbyggnad av trygghetscertifierade områden ska vara klar .
3. **Etapp 3 (2034–2036): "Ledarskapsresan".** Malmö når topplaceringar i nationella rankingar. Staden har etablerat sig som regionens motor. Öresundsmetron närmar sig realisering.

9.2 Ansvarsfördelning och incitament

- **Nämndernas ansvar:** Varje facknämnd (Tekniska, Stadsbyggnad, Miljö, Kultur, Arbetsmarknad etc.) ska i sin årliga verksamhetsplan ha tidssatta och mätbara mål direkt kopplade till detta näringslivsprogram.
- **Lönekoppling:** Resultatet i de årliga enkäterna från Svenskt Näringsliv och SKR (Insikt) ska utgöra ett kriterium vid lönesättningen av stadens förvaltningschefer. Detta säkrar ett genuint tjänstemannaansvar för företagsklimatet .

9.3 Revision

Detta program ska revideras i sin helhet år 2031 för att kalibrera insatserna mot omvärldsläget, men de övergripande målsättningarna för 2036 ligger fast.